

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Burchardi VVormaciensis Ecclesiae Episcopi,
Decretorum Libri XX. ex Consiliis, & orthodoxoru[m]
patru[m] Decretis, tum etiam diuersaru[m] nationum
Synodis, ceu loci communes congesti, in quibus ...**

Burchardus <Wormaciensis>

Parisiis, 1549

De regibus bene regentibus. xxxviii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10722

De eo, si episcopus ecclesiasticum, & comes, se-
culare placitum una die condixerint.

Caput XXXVII.

Ex cōcil. Triburi. **C**ommiffam regens, episcopatum circumēdo per-
eui inter- xerit, & placitum canonicè constitutum decreuerit, popu-
fuit rex lumq; sibi commissum illo inuitauerit, atq; comes, eade-
Arnol- die sciens placitum ab episcopo conditum, vel nesciens
phus, ca. placitum cum populo suo condixerit, & banno illuc veni-
9. re præceperit, placitum comitis omnes postponant, & om-
mes ipse, idemq; populus post episcopum festinè per-
gant, scientes se non illic seditiosa contentione decerta-
re, sed pro fide catholica inuigilare, non cumulum pec-
niarum, sed lucrum congregare animarum. Vnde in eadē
beati Clementis epistola: Vestrum, qui legatione domini
fungimini, est docere populos: eorum verò est, vobis ob-
dire in Deo. Et in epistola Alexandri papa successoris
uaristi: Si quis autem legationē vestrā impedit, non vni-
sed multorum profectum auertit. Et sicut multis nocet, ita
à multis est arguendus: & quia Dei causam impedit, & de-
tum Ecclesie conturbat, ideo à liminibus eius: arceatur.
Quapropter nullus comes, nullusq; iudex, nullus omnino
in clericatu, vel seculari habitu constitutus, legationē epi-
scoporum impediatur, vel conturbare præsumat. Ut autem
vnanimitas & cōcordia sit inter episcopos & comites, pre-
cui, ut si quis episcopus domi residens conuentum popu-
li esse voluerit, & comes, nihilominus in ipsa eademq;
placitum condixerit, effectum obtineat, qui prior in dicitur
uerat. Salua tamen dignitate, & potestate episcopi.

De regibus bene regentibus.

Cap. XXXVIII.

Ex dictis S. Isidor. **Q**VI intra seculum bene temporaliter imperat, in
fine in perpetuum regnat, & de gloria seculi in
ad æternam transineat gloriam. Qui verò prauè regnat
exercet, post vestem fulgentem, & lumina lapillorum,
& miseri ad inferna torquendi descendunt. Reges autem
agendo vocati sunt, ideoque rectè faciendo regis nomine
tenetur, peccando amittitur. Nam & viros sanctos pro
de reges vocari in sacris eloquijs, eo quod rectè agant.

susque proprios bene regant, & motus his resistentes sibi rationabili discretione componant. Rectè igitur illi reges vocatur, qui tam semetipsos, quam subiectos bene regendo modificare nouerunt. Quidam ipsum nomen regiminis, ad immanitatem transfuerunt crudelitatis: dumque ad culmen potestatis venerint, in apostasiam statim labuntur, tantoque se tumore mentis extollunt, ut cunctos subditos in sui comparatione despiciant, eosque quibus preesse contigit, non agnoscant. Quibus congruè per Ecclesiasten dicitur: Duce[m] te constitu, noli extolli. Dùm mundi reges se ceteris sublimiores sentiunt, mortales tamen se esse cognoscant: nec regni gloriam, qui in seculo sublimantur, aspiciant, sed opus quod secum ad inferos deportant, intendant. Si ergo carebunt huius temporis gloria, illa agant, quæ post finem sine fine possideant. Dùm Apostolus dicat: Non est potestas, nisi à Deo. Quomodo per prophetam de quibusdam potestatibus dicitur: Ipsi regnauerunt, sed non ex me? Quasi diceret: Non me propitius, etiam, sed me irato. Vnde inferius per eundem Prophetam dicit: Dabo, inquit, tibi regem in furore meo. Quo manifestius elucet, bonam, malamque potestatem à Deo ordinari: sed bonam propitius, malam iratus. Reges quando boni sunt, muneris esse Dei: quando verò mali, sceleris esse populi. Secundum meritum enim plebium, disponitur vita rectorum, Testante Iob: Qui regnare facit hypocritam, propter peccata populi. Irascente enim Deo talem rectorem populi suscipiunt, qualè pro peccato merentur. Non unquam pro malitia plebis, etiam reges mutantur, & qui ante videbantur esse boni, accepto regno fiunt iniqui.

De eadem re. Cap. XXXIX.

QUI rectè utitur regni potestate, ita se prestare omnibus debet, ut quanto magis honoris celsitudine claret, tanto semetipso mentè humiliet proponens sibi exemplum humilitatis Dauid, qui de suis meritis non tumuit, sed humiliter sese deicieus, dixit: Vilis incedam, & vilis apparebo ante deum, qui elegit me. Qui rectè utitur regni potestate, formam iustitiæ, factis magis, quàm verbis instituet. Ille nulla prosperitate erigitur, nulla aduersitate turbatur.

GG ii